

**Hexaēmeron Hē Toi, Kosmourgia, Georgiou tou Pisidou
diakonou ...**

Georgius <Pisida>

Lutetiae, 1585

Elementorum & temporis cum curru similitudo

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70102](#)

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Cursus liquore destitutus humido.
 At veluti bini ad vnicum artifices opus:
 Vapor quidem humeçtat, parítque gramina,
 Et gignit Autumni asperos fœtus grauis:
 Inque his leuia multa integumenta explicat,
 Ne sic grauetur tener & infirmus liquor,
 Nimis aut prematur arctiore vinculo,
 Atque inde pomi succus omnis excidat.
 Nam gramen est concretionis indigens,
 At mollitudinis liquorum firmitas.
 Ergo duobus vnuſ occurrens calor,
 Laxans & astringens modo dictu nouo,
 Quod deficit, donis replet contrarijs:
 Herbæ quidem radicem adhærentem creat,
 Feroore mox tenui liquores condiens,
 Ut carneum suauem cibum rore apparat.

Comparatio
in signis.

Vt accidit cùm cordibus durissimis
 Scintilla Solis mentium superuenit,
 Quæ fouet & emollit, alit & corroborat,
 Ex sterilitate fructum amœnumque inserit.

Elementorū
& temporis
cum Curru
similitudo.

Tv quadriugi currus modo quatuor locas
 Elementa, cursusque habenis sustines,
 Septem dierum conuolutis orbibus:
 Vitæ sed axem vertis humanæ citum
 Mensura eâdem, fluctuante nec rota.
 Repagulorum limites seruas ratos,
 Excurrat vt ne vehiculum orbitam suam,
 Lacerumque fiat, turbet aut spectaculum,

Aut.

310

320

Τῆς υγείας ἡ φορὰ μοναδική.

Αλλ' ὁσαφέ εἰς ἐν ἔργον ἔργαται δύο,

Τέτει μὲν ἵκμας, καὶ περιβάλλει τὸν πόλιν,

Καὶ τῆς ὀπώρας ὡμάλη τίκτει τὰ βρέφη,

Ἐνοῖς τὰ πολλὰ λεπτὰ τείνει σπαργία,

Μή πως βαριαδῆ τῷ ὀπανῇ ἡ γυνότης,

Καὶ θλίψιν ἔχει τῇ δέσι τῷ σφίγματος,

Κατεύθεν ἵκμας τῆς ὀπώρας ἐκπέσῃ.

310 Επεὶ δὲ δεῖται πηξεώς μὲν ἡ χλέων,

Χαυνώσεως δὲ τῶν ὀπῶν ἡ σερρότης.

Θέρμη συναρτήσαται ταῖς δυοῖς μίᾳ,

Χαυνοῦσσα καὶ σφίγκσα τῷ ξένῳ λέγει,

Πληρεῖ τὸ λεῖπον δωρεᾶς σταυρίας.

Καὶ τῇ χλεῇ μὲν ρίζαις ἐδραγαν φύει,

Λεπτὴ δὲ * χυλώσαται τὸς ὀποὺς ζέσει,

Τὴν βρῶσιν ὡς ἐν οὐροντικοῖς στρέψει *

γ. γεννώσα-
σαι.
γ. δέσιον.

Ως καὶ πόρος ἡμῶν ὡμότηται καρδίας,

Σπινθήρ νοητῶν περιβολίους ἡλίου,

Θεμέτει, μελετήσει, καὶ πεπάνει καὶ βέφει,

Καὶ καρπὸν σύντησιν θεῖ ακαρπίας.

Ως τετράπελον ὁσαφέ ἄρματος θέσιν,

Σποιχεῖα τάπιων, ηνιοχῶν * δὲ τὸς χρόνους,

Ἐν ἐπίτακύκλοις ἡμερῶν * περιεσφόρομοις.

Διεξάγων δὲ τῷ βίᾳ τὸ ἀξονά,

Ρυροῦ * συνήθει, καὶ Θερμοῦ, Βεβηκόπη.

Καὶ συμφυλέτην τὰς συνεκτικὰς θύρας,

Μή πως ὀχηματικὴ τὸς συνήθοις σκληραίη,

Καὶ σκύλμα πέμψῃ, καὶ παρέξῃ τὸν θάνατον,

γ. λινοχέλων
δὲ δέσμων.
γ. απόδημος.

γ. ῥυμᾶ.
Hanclectionē,
Si germana est,
sequar, inter-
pretando,
Temone cō-
sueto, & rota
firmissima,

D

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΤΡΓΙΑ.

γε. φύσιν, καὶ Δημοφθέρου τε * λύσιν ἐμβάλῃ μάχης
φείσιν. Αλλ' ὡς πάνταν τακτὸν ἔτι τὸν δρόμον,

330

Καὶ μηδὲν ἡμαῖς αὐτοῦ σπόλων βλέπειν.

γε. πώ π. Κοινῶν δὲ δούλην πᾶσαν ἔτι σὺ * κτίσιν.

Καὶ μήτε συνδεῖσαν ἐις λύγιν τρέχειν,

Μηδὲν αὖ πρελαθεῖν τὰς πεπηγμένας ὄρας.

(Εἰ μὴ μένος σὺ τὰς τροπὰς ἀπεργάσῃ,

Καὶ γὰρ συνεῖδες τρεποπῶν τὸ Συμφέρον).

Τῶν σῶν μεγίστων ἐργαχείρων τὴν κῆλισιν.

Μή τε τρέπεας πᾶν θήμος, καὶ συγχύσεις

χ. ἐπιστάσιν. Ταῦτα κοσμολέγεσις ἀκτεοπταῖς πρεισάγειν,

340

Μηδὲν αὖ μάνειν ἀπεπτον, διὸ ἔχειν ὄρας

Τρεπτῆς ἀνάβατος, μὴ λαθόσα τὰς χεόντας.

Θεὸς νομισθῆται τοῖς ὄρωσιν οὐ κτίσις.

Τίς γὰρ σελιώνη ἡ Τὸν ἥλιον βλέπων,

αεὶ ἐκ- λείψεως. Οφθαλμιαῖς τῇ τρέψεις ἐκλαψάντι νόος,

Ως δὲν ἀλλαζόντες φωτηγος γόφοι,

Εἰ μὴ παρηταῖς ἐξοφοδήτῳ λαμπάσι;

Η πίστις τὸν δύσωποποιεῖται ἀρέσχη,

αεὶ ἕως, Καὶ φωσφόρον γνοῖς, καὶ σκοπήσας ἔσπερον,

350

καὶ ἐστρέψας. Ουκ οἶδεν αὖτεν ἐργάτην διπλοδρόμων,

Κήρυκα νυκτός, καὶ τρεφόμενον οὐ μέρες;

Τίς τὸ μέγαντον θρεποντος Τούτου βλέπων,

αεὶ δρεγ- 18. Καὶ τὸ ἀρκτίντον τοῦ ἔχειν δίδυμον,

Τῶν ἀτέρων τε Τούτου συνεκτικατάτοις,

Νῦν μὴν Βορείας, νῦν δὲ κανόντος νότου,

Εν σκιδρομητοῖς ποιεῖταις, οὐ μετασάστος.

H 2

330 Aut concitet pugnæ asperæ cladem horridam:

At cursus omnium ordinatus ritè sit,

Et nil sub aspectum cadat iuris sui:

Naturâque omnis condita vni seruiat,

Nec , vinc̄ta, solui vinculis possit suis:

Neu transiliat vnquam datos fines sibi,

(Nisi tu ipse commutationis autor es,

Nam quid iuuent offensiones , prospicis)

Manuum tuarū opus, quæ opifices † maximæ:

Né ve omne mutari genus , & inducere

340 Turbas ruinis orbis ingentes queat :

Nec rursus immotum maneat , at limites

Necessitatis occupet , ne temporis

Lapsu æstimetur res creata quis Deus.

Lunæ quis almam , Solis aut stellam videns

Defectionis subijci laboribus,

Natura ab optima magistra haud percipit,

His luminibus yllas tenebras non fore,

Ni inducerent eas patibiles lampades?

Quis ve vnum & idem sidus acri lumine,

350 Modò Phosphorum, modò Vesperum, si perspicit,

Hoc nesciat, binorum opificem cursuum,

Lucis prophetam, noctis esse nuncium?

Quis maximū hunc cæli ambitum circumspicit,

Rapidissimam conuersionémque illius,

Tum siderum quæque ampliora lumina,

Cùm nunc ad Aquilonem, iam ad Australēm plagā

Excursione, aut transitu, flectunt iter:

Philo Iud.
lib. de x.
præc. Dei.

Manus Dei
opifices ma-
ximas appel-
lat, vt pro-
pheta regius
psal. 8. opera
digitorum
Dei cælos
vocat.

De Solis &
Lunæ de-
fectu.

De Veneris
stella, Lucife-
ro & vespero,
cui Arist. s.
Eth. iustitiā
comparat.

De cæli
conuersione.
psal. 18. 88.
135.

D ij